

14 лютого 2020 року в Інституті законодавства Верховної Ради України відбувся науково-практичний семінар «Актуальні питання удосконалення законодавчого регулювання у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки», організований спільно з Національною комісією з радіаційного захисту населення України (НКРЗУ).

Зібрання відкрив в.о. директора Інституту законодавства, член-кореспондент НАН України **Євген Бершеда**, який представив призначеного постановою Верховної Ради України від 20 грудня 2019 року № 426-ІХ Голову НКРЗУ – **Олександра Копиленка**, народного депутата України дев'ятого скликання, академіка НАН України. Як один із членів НКРЗУ **Євген Бершеда**, зокрема, наголосив на важливості для Інституту наукового супроводу подальшого удосконалення національного законодавства у сфері радіаційного захисту населення, а також співпраці з ОБСЄ на цьому напрямку.

Голова НКРЗУ у своєму виступі нагадав, що відповідно до Положення про НКРЗУ Комісія є постійно діючим вищим незалежним колегіальним науково-експертним дорадчо-консультативним органом з питань протирадіаційного захисту та радіаційної безпеки населення України. Відзначивши необхідність співпраці з Інститутом законодавства, академік **Олександр Копиленко** акцентував увагу на подальшому розвитку законодавства у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки, зокрема в контексті виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію з Європейським Союзом, перш за все, статті 342 та Додатку XXVII (у частині «ядерна енергетика»). Це, насамперед, гармонізація законодавства з європейськими вимогами та стандартами, що діють у сфері використання ядерної енергії, встановлення єдиних основних норм безпеки для захисту здоров'я осіб, які перебувають під професійним, медичним опроміненням, та населення щодо небезпек, які виникають при іонізуючому випромінюванні.

Головним науковим співробітником Інституту законодавства **Сергієм Шидловським** було окреслено сучасний стан законодавчої бази, що забезпечує регулювання суспільних відносин у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки. Відзначалося, що вона потребує подальшої оптимізації та досягнення світових стандартів забезпечення ядерної та радіаційної безпеки в Україні, зокрема таких, як Міжнародні основні стандарти безпеки (General Safety Requirements No. GSR Part 3, МАГАТЕ, 2014), а також оновлення на їх основі національних Норм радіаційної безпеки. Особливу увагу було звернуто на удосконалення законодавчих регулюючих механізмів, які мають забезпечити підвищення можливостей України для запобігання несанкціонованому використанню джерел іонізуючого випромінювання, що можуть становити загрозу для населення у разі їх використання із злочинним наміром, насамперед, з огляду на втрату контролю за поведінням з джерелами іонізуючого випромінювання на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях.

На розвиток дискусії стосовно подальшого удосконалення законодавства про захист населення і територій від наслідків Чорнобильської катастрофи член НКРЗУ, віце-президент Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Союз Чорнобиль України» **Володимир Яценко** запропонував підходи до вирішення наявних проблем, зокрема у зв'язку з рішенням Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року № 6-р/2018. Цим рішенням визнано неконституційними та такими, що втратили чинність ряд норм Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796-ХІІ у редакції Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28 грудня 2014 року № 76-VIII.

З огляду на зміст попередніх виступів член НКРЗУ, член-кореспондент НАН України, директор Інституту проблем безпеки АЕС Національної академії наук України **Анатолій Носовський** підкреслив, що захист та безпека населення залежить від запровадження дієвих економічних інструментів – державних цільових програм, які би передбачали стабільне фінансування діяльності з подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, у тому числі соціального захисту населення, постраждалого внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечення радіаційної безпеки та радіологічного захисту при поводженні з радіоактивними матеріалами на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення.